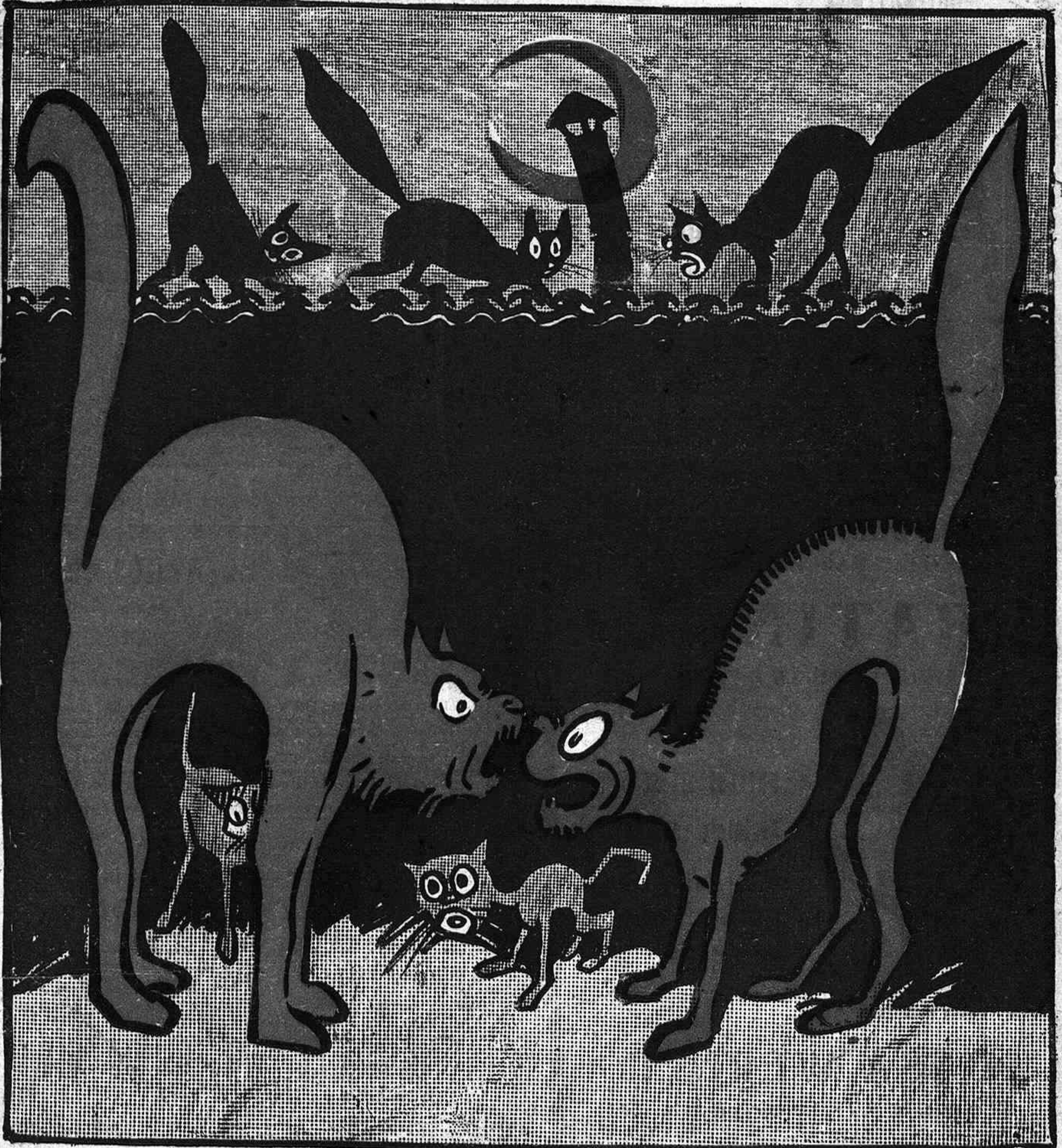


Barcelona 25 de Gener de 1924

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVII Número 2342 15 cèntims — Atrassats, 30



EL MES DELS GATS

—Aquest any no es veuran tants gats com abans!
—Aquest any tan sols poden fer barrils els gats dels frares!

Barcelona 25 de Gener de 1924

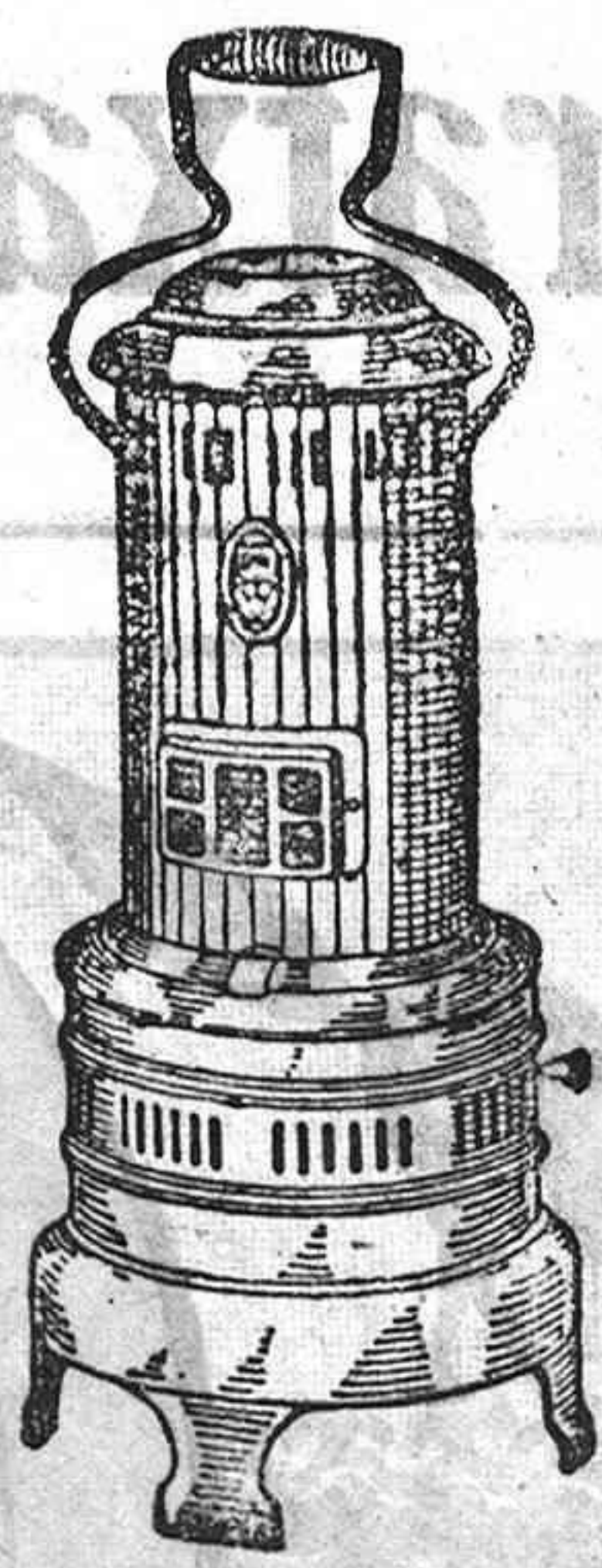
ESTUFES A PETROLI

BING

SENSE OLOR NI FUM

LA MES ELEGANT

LA MES PREFERIDA



BING.
Flama roja

LUDOLPHI

A FLAMA BLAVA

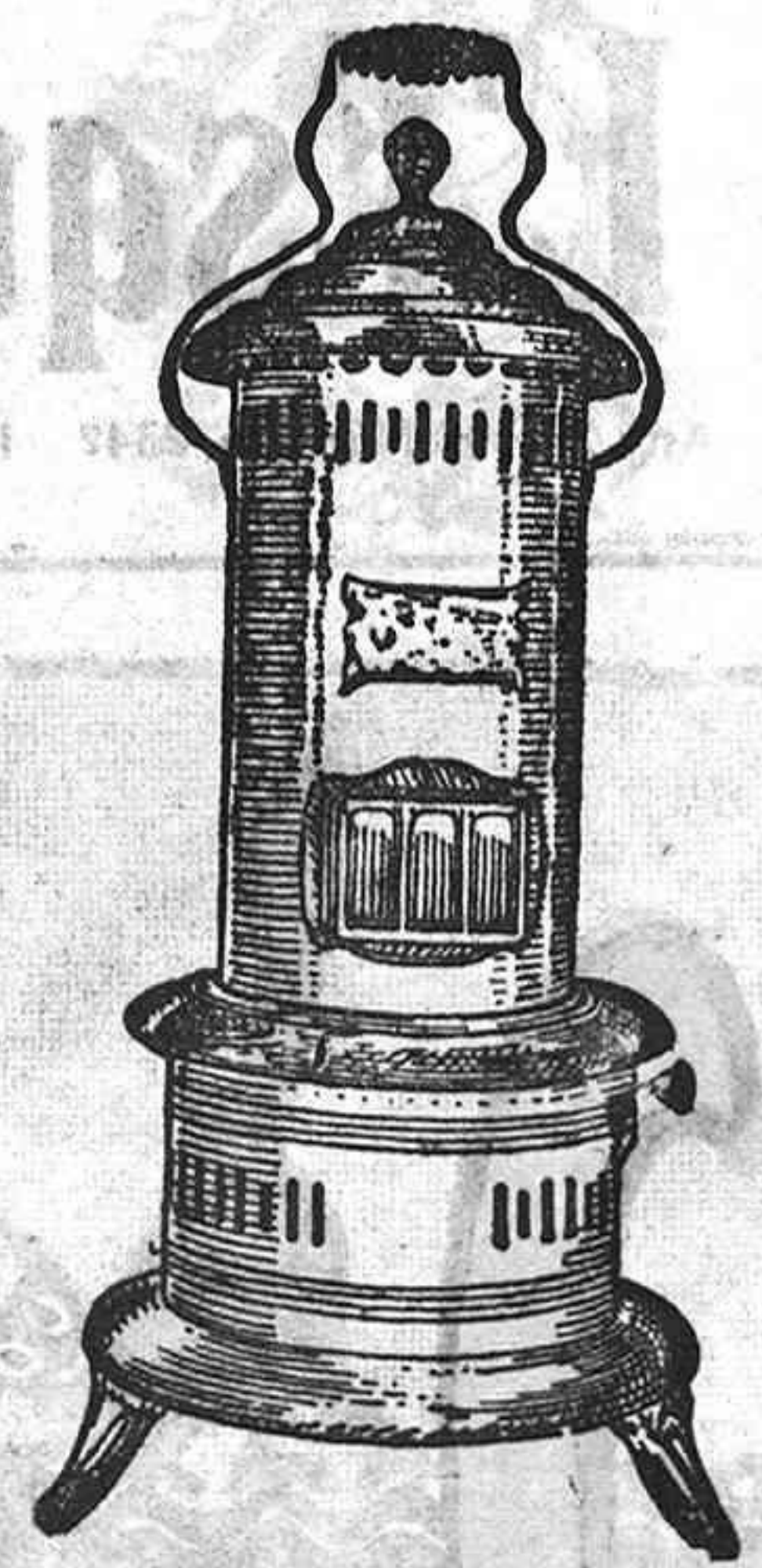
LA MILLOR EN LA SEVA CLASSE

Les dues funcionen a gas de petroli

UNIC DIPOSIT :: Venda al major i al detall

DE-NEGRI

Consell de Cent, 296 (xamfrú Rambla Catalunya) - BARCELONA



LUDOLPHI
Flama blava

PIANOS ELECTRICS PER A BAR
GRAN MARCA ALEMANYA

FRATINOLA

PREUS I MODELS DIFERENTS



Marca Registrada

ROTLLOS DES DE 5 PTES.

Sovintelg de Novetats

Ocasions en aparells procedents de canvis per : les nostres marques :

CASA WERNER

Ronda Universitat, 31

Telèfon 1474 A.

CASA ESTABLERTA EN 1890

Carme, 51, botiga

EL REGULADOR

Telèfon A 62

BARCELONA



HERNIATS (TRENCA TS)

Voleu curar vos les hèrnies? Voleu evitar el seu desenrotlló? Voleu prevenir-vos dels seus perills? Voleu anar còmodes? Amb els braguers que fabrica l'especialista PERE SIMON obtindreu totes aquestes aventatges.

Hi ha braguers de 5, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 i 50 pessetes un. Falxes higièniques per a evitar l'abort i dilatació del ventre. Braguers per a la curació radical de les criatures. Objectes de goma per a la higiene en general. Cotons i gasses per a la curació de ferides segons el Dr. LISTER

Li seria a vostè agradable posseir un catàleg il·lustrat de Sports? Demani'l avui mateix a

A. SANROMA

Balmes, 62.—BARCELONA :: El rebrà gratis Si el prefereix certificat, envïi 50 cèntims en segells de correu

:: PENELLONS ::

EL MILLOR REMEI:

TOPIO GILKENS

Preu del remei: 1'25. En venda: Segalá, Rambla de les Flors, 14 y Farmacies

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5



El Palau dels Tres Dragons



Quan anàvem a la Diputació, tot passant pels salons gòtics i els patis plens de senyorívola tradició, pensàvem que era un palau per a gent d'escut, arbre genealògic i nom allisonant. Els diputats, si hagués estat en les nostres mans, haurien portat, si no calça curta, espasa, capa i birret, alguna toga i algun capell decoratiu, però la democràcia, més accentuada per ésser catalana, que és la democràcia més pràctica del món, va posar en el Palau de la Generalitat uns homes excessivament senzills i plebeus, dedicats a la ciència, a les arts i a la política.

Sortosament les coses han canviat, i complint-se novament el principi anglès de posar l'home adequat en el lloc adequat, sota els sostres gòtics deliberaren els senyors gòtics amb executòries nobiliaries. El braç de la noblesa, junt amb el braç mercantil, formaren la nova Generalitat de Catalunya. I és que les coses tornen. Abans, la voluntat popular triava an els que creia més aptes o més identificats amb els seus ideals. Avui, no tenen res que veure les eleccions amb el nomenament de diputats. Però, per ventura té això cap importància? Quan Catalunya era rica i era plena, per a res influïa el sufragi en la tria de diputats. Els nobles, per ésser-ho, hi tenien dret. Exactament igual que ara.

En la nova Diputació hi han marquesos, hi han barons, hi han comtes, n'hi ha un que sense ésser comte se'n diu. En «Pitarra» diria que el Palau de la Diputació és el Palau dels Tres Dragons, però nosaltres creiem que aquestes coses tenen més importància de la que els hi donen els poetes satírics, i els demòcrates. Un home amb un títol, sempre trobarà pubilla rica i la consideració de la gent. Un diputat provincial que porti un títol serà més admirat que no pas un advocat, o un propietari rural. Nosaltres no coneixem cap llibre, cap discurs, cap article, cap acció intel·lectual o positiva del senyor marquès de Marianao, però la gent, lo que se'n diu la gent, no els que escriuen, o dibuixen, o porten plets, o curen

malalts, trobarà que està millor en la Diputació el senyor marquès de Marianao que el nostre il·lustre amic Noguer i Cornet. Avui per avui, un marquesat, un títol nobiliari, pesa més que un títol acadèmic.

Alguns esperits optimistes es creien que per quatre innovacions democràtiques la vida havia canviat, i ara se n'estranyen de que un poble sigui tan noble en el segle XX, com en el segle XVI. Un poble, fóra del dret de cuixa, que ell mateix trobaria excessiu, segueix essent tan noble com quatrecent anys enrera. Té vassalls que són els parcers, té prerrogatives que els hi otorga tothom, tenen sang blava, ús d'armes, nom amb patent, i si per a manar necessiten vots, aviat s'acaba, i entren a la Generalitat, amb el cap ben alt, como en el temps de Mari Castanya.

I així, quan ningú ho podia sospitar, el Palau de la Diputació quedà convertit en el Palau dels Tres Dragons, i els diputats en els cavallers de la Taula Rodona, en els dotze pars de Catalunya.

PARADOX



Terapèutica

La setmana passada recordàvem que sempre havia estat el millor remei de la grip, la beguda. Ginebra, conyac, rom, aiguardent, lo que fos, però beguda. I presentàvem el remei dels quatre barrets.

Un amic nostre, preconitza a un company malalt, l'adopció del remei de la beguda.

—Beu força conyac—li digué.

—No m'agrada. Beuré aiguardent—respongué.

I començà a ingerir aiguardent fins a cremar-se l'estòmac. L'amic a l'endemà li preguntà:

—Què tal?

—Igual.

—No t'ha millorat l'aiguardent?

—No.

Aleshores l'home de fe en la beguda, respongué:

—Es que l'aiguardent no seria bo.

No fumadors

Haurà començat la creuada des de dalt contra el tabac i els fumadors? Serà que el fumar esdevé *shocking* i comencen a rebutjar-lo i perseguir-lo els investits amb autoritat? Misteri. Però la persecució existeix. Nosaltres podem presentar dos exemples,

El pagès i el rector



EL MARTIR

—Ja ho veu, senyor censor, com m'ha deixat!

Quan va arribar el nou delegat d'Hisenda, i al tenir lloc la primera junta de quefes de la casa, tots, com era habitual, començaren a fumar, però el delegat, immediatament, els hi feu observar:

—Senyors, el fum em molesta.

El senyor Marfà, a l'entrar a la presidència de la Mancomunitat va pendre, immediatament, una mesura transcendental i àrdida. El senyor Marfà, ordenà que els empleats, alts i baixos, deixessin de fumar. El fum

.....

Aquest número ha passat per la prè-
 via censura militar

El rector d'un poble de muntanya, mossèn Francesc, cuidava com a bon pastor de ses ovelles, no sols d'ensenyar i conduir als seus feligresos pel bon camí espiritual, sinó que també els aconsellava i si convenia els hi imposava el compliment de tots els deures amb el pròxim, intervenint en les qüestions d'interessos, en les baralles domèstiques i, en una paraula, en tot ço que pogués afectar a la tranquil·litat moral i material del poble.

Una de ses majors preocupacions era la d'aparellar a ses ovelles i tan bon punt un minyó havia complert amb el servei militar, el cridava i bo i fent-li present la llei divina del «creixeu i multipliqueu-vos», el sondejava i l'escudrinyava destrament per a conèixer ben bé ses intencions matrimonials, encarrilant-lo tot seguit cap al jou i rares vegades passava més de mig any que el minyó no estés ja aparellat i es disposés a crear una nova família, engrandint-se d'aquella manera d'any en any el poble i visquent-hi tothom en pau i gràcia de Déu.

Un n'hi hagué, però, de minyó, més poruc o més recalitrant que els altres, qui, malgrat les reiterades insinuacions de mossèn Francesc, no es decidia mai a casar-se, defugint sempre el parlar-ne, fins que un dia l'empregués seriosament el bon rector i li digué:

—Mira, Tòfol. Ço que tu fas no està gens bé; ja fa dos anys que tornares de servir al Rei i hora és ja de que et decideixis a pendre muller, perquè no has d'ésser pas diferent dels demés...

—Oh! Es que jo ho sóc de diferent dels demés—replicà En Tòfol.

—Com s'entèn?—feu esverat mossèn Francesc;—tu no ets com els altres?

—No, pare; perquè els altres s'han casat amb una dona...

—I tu potser voldries casar-te amb un home?

—Res d'això... Jo el que vull és casar-me amb dues dones... Si no pot ésser així, no em casaré pas mai...

Respirà el rector a l'oir semblant bestiesa i somrient li digué:

—I doncs, com és això?

—Es que són dues les noies que a mi m'agraden: la Rosa de câ'n Pélacs i la Maria de câ'l Guerxo, i com que no sabia pas quina triar, per això dic que han d'ésser per força les dues o sinó cap altra...

—Això rai, home; es pot ben arranjar. Deixa-ho a la meva mà i t'hi casaràs...



DESGRÀCIA

—I jo que volia anar el diumenge a esmorzar a fora!

Obrí En Tòfol uns ulls com unes taronges i, no saben avenir-se'n, insistí:

—Es que vull casar-me amb les dues...

—Sí, home, amb les dues, amb les dues et casaràs... Només que, segons les lleis, haurà de passar un any d'un casament a l'altre. Tu tria la que ha d'ésser la primera i al cap de l'any d'haver-te casat amb aquesta, jo faré els tràmits necessaris per a que et puguis casar amb l'altra, si no te'n desdius...

—No me'n desdic, no, feu amb fermesa en Tòfol...

I, tal dit tal fet. Al cap de poc temps es celebrà el casament d'En Tòfol amb la Rosa de cà'n Pélaçs.

Pocs mesos transcorregueren d'aital casament, quan heu's aquí que un dia es presentà En Tòfol, tot escorregut, a mossèn Francesc i, amb el cap cot, li digué:

—Escolti, mossèn Francesc: Volia dir-li que... d'allò que parlàrem, sap... Doncs que ho deixem córrer... Que no caldrà pas fer-lo l'altre casament...

—Còm s'entèn? Ja no vols casar-te amb l'altra, amb la Maria de cà'l Guerxo?

—No, pare... Ni amb la Maria, ni amb cap altra... Encara no fa pas l'any que vaig casar-me amb la Rosa i cregui que en tinc ben bé prou i massa de dona... Tant és així, que si em pogués descasar em descasava ara mateix... Amb això, vegi... Déu-nos-en-guard de tenir a casa dues dones a l'hora...!

Mossèn Francesc l'escoltà somrient, mentre es deia a si mateix: «Ja m'ho pensava, tonto, ja m'ho pensava...» L'astut rector coneixia molt bé a l'Humanitat i en sabia prou de fer passar per l'adreçador an els seus bons feligresos!

FIDEL GRIFOL



L'EDUCACIÓ FÍSICA

A un amic d'aquesta casa se li fa panxa. Com que en el fons, és un infeliç, això el té quelcom preocupat. Nosaltres, francament, creiem que això no és serio. No és serio tenir panxa, però encara n'és menys preocupar-se de si se'n té o no se'n té.

La panxa va tenir una força, un valor, cap allà el 1910, quan als panxuts els hi dèiem burgesos, filisteus i altres paraules que sorprenien molt als pobres panxuts, perquè no les entenien.

Aquest amic nostre ha conegut en un cafè un senyor que es dedica a cuidar boxejadors: a la cuenta això del boxejador no pot anar sol i se l'ha de cuidar. Aquest senyor tenia un rostre sec, xuclat, color de moixama, ulls molt negres—uns ulls com els caps de dues agulles de picar—cabells de color de cendra de cigar. Li mancaven unes dents. Era alt, flac, i tenia una cama física. Una cama física no la té qui vol. Per això ell tenia per a la cama els miraments i

delicadeses que certs homes tenen per a les dones que els acompanyen. I és que ell s'havia quedat sol i el fet de tenir la cama física li donava—a la cama—una categoria gairebé de persona.

Quan aquest senyor es va enterar de que al nostre amic el preocupava i el molestava tenir panxa va somriure amb suficiència, i va dir:

—Això no té importància! Si vol jo m'empenyo a curar-lo.

—Vostè? Còm?—digué el nostre amic estranyat, perquè aquell senyor ho semblava tot menys metge.

—Amb l'educació física.

—I que és això?

—Ja ho veu, à, perquè demà, si m'ho permet, li portaré, escrit, un règim de vida.

A l'endemà l'home de color de moixama, somrient, li va entregar un paper. En aquest paper s'hi llegia la manera com el nostre amic havia d'emplear el dia si volia que se li rebaixés la panxa.

A les cinc del matí, aixecar-se i desdejunar.

A les sis, cultura física.

A les set, boxeig.

A les vuit, esmorzar.



PREOCUPACIÓ

— Qui les devia inventar les cooperatives?
Fenimore Cooper o En Coopée?



En aquesta secció parlarem amb tota atenció dels llibres que ens enviïn

L'ermità Maurici. Novel·la de Josep Roig i Raventós. «Editorial Catalana», 2'50 pessetes.

Heu's aquí l'obra d'un home excepcional. En Josep Roig i Raventós és aquest home. Com a metge, és un dels més distingits de Catalunya, un dels pocs que han convertit la medicina en apostolat. Com a escriptor, ens ha donat obres tan ponderades com *Argelaga Florida*, *Animes atüides*, i aquest *Ermità Maurici* que avui ens ocupa.

En *L'ermità Maurici* lo primer que s'adverteix—lo primer que es frueix—és l'íntima, profunda i cordial comprensió del paisatge. En la novel·la d'En Roig i Raventós el paisatge adquireix categoria d'humana figura. I gran valor té això—el fons, l'ambient—en una novel·la, ja que sobre un paisatge de cartró i paper pintat, no hi han tipus possibles, per humans i ben traçats que siguin.

El paisatge—aquest paisatge inefable de Tossa i Santa Cristina, muntanya, cel i mar—prén en *L'ermità Maurici* un relleu extraordinari, relleu que, per reflexe adquireixen, també els personatges.

Llegim: «En Maurici, mirant el mar i la seva filla, trobà una mena de serenitat que li aclaria el front curull de recordances atüidores». —Heu's aquí, en unes belles i austeres paraules, la tussió de l'home amb el paisatge.

Té un altre valor aquest llibre d'En Roig i Raventós, i és el seu valor, la força del seu ambient, lograt d'una manera meravellosa i sense carregar el detall, sense prolixitats enfarfegadores a lo Proust.

I després, per fi, la tendresa, la pietat que amara les pàgines de *L'ermità Maurici*, fan d'aquesta novel·la un llibre amable, humà, exemplar.

La novel·la i el teatre: Els fugitius de la ciutat. Novel·la i comèdia en tres actes. Carles Pujol Claverí. 4 pessetes.

Aquest és el primer llibre d'un jove. Aquesta condició el fa simpàtic. I la novetat—d'una utilitat relativa—de donar una mateixa obra en forma novel·lesca i teatral.

Actualidad y excelencia del pensamiento de Balmes.—Narcís Roure. 5 pessetes

El senyor Narcís Roure, ja conegut per altres brillantíssims estudis sobre la personalitat del filòsof Jaume Balmes, acaba d'enviar-nos aquest nou volum que conté una conferència, escrita amb una sobrietat i coneixement verament notables.

Altres publicacions rebudes.—La bella obra de l'Enric Lluelles, *Marionetes*, que tan gran èxit ha obtingut al teatre «Español».

La novel·la d'ara, que publica una novel·la d'En Prudenci Bertrana, *El desig de pecar*, valenta i ermosa com totes les del gran escriptor.

ALFA

XARAU

Ara resulta que l'estació termenal del *Gran Metro* no en té prou amb l'amplària del passeig de la Rambla de les Flors, la qual es té de buidar fins arràn de les cases, arrencant els arbres, desviant els tramvies, etc., etc.

Ai, la mare, que patirem!



D'ALEG INOFENSIU

—I doncs, com més va més s'estira, *Calmitu!*
—Avui, creguim lo millor és estirar-se!

A les nou, platja.

A la una de la tarda, dinar.

A les tres, deu quilòmetres per muntanya.

A les cinc, esgrima i entrenament de boxa.

A les vuit, sopar.

A les deu, massatge... i a dormir!

El nostre amic, més pàl·lid que la Traviata en l'últim acte—quan mor vestida de blanc i cantant—es va quedar lo que se'n diu de pedra. El paper li tremolava als dits. Quan el senyor de color de moixama va preguntar-li: «Què hem de fer?» va respondre:

—Deixar a la panxa tranquila. L'educació física va per vostè!

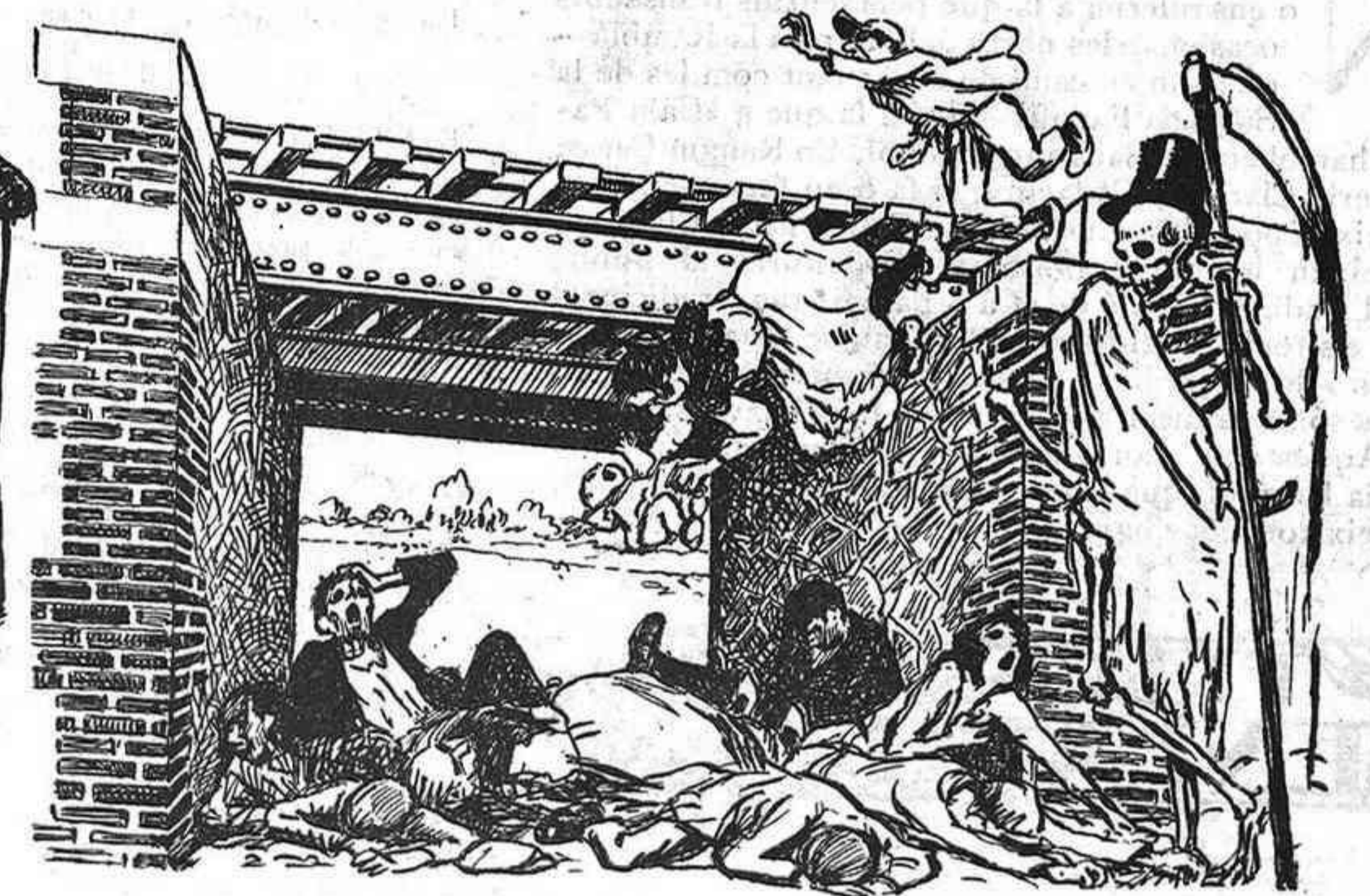




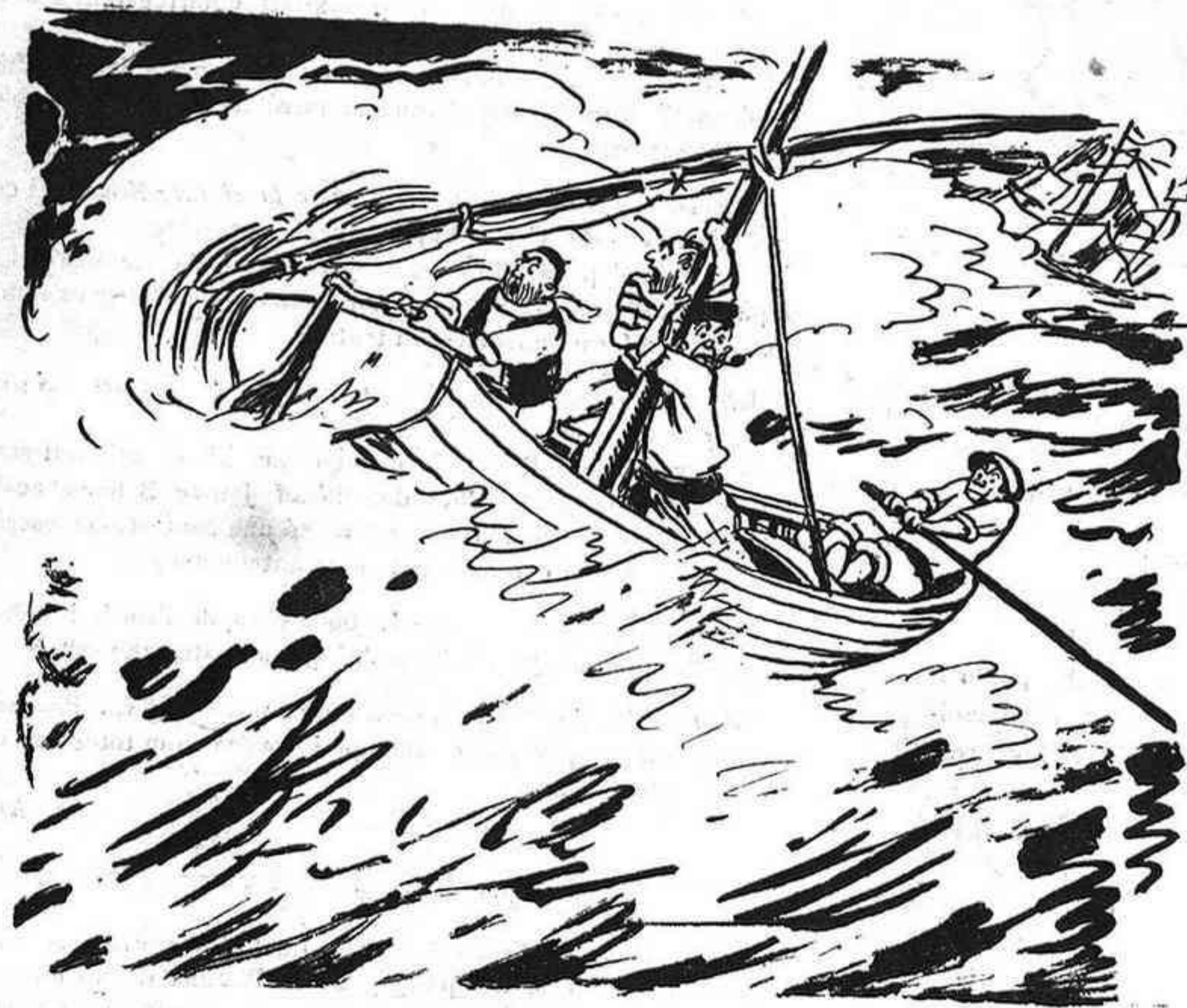
L'estona:



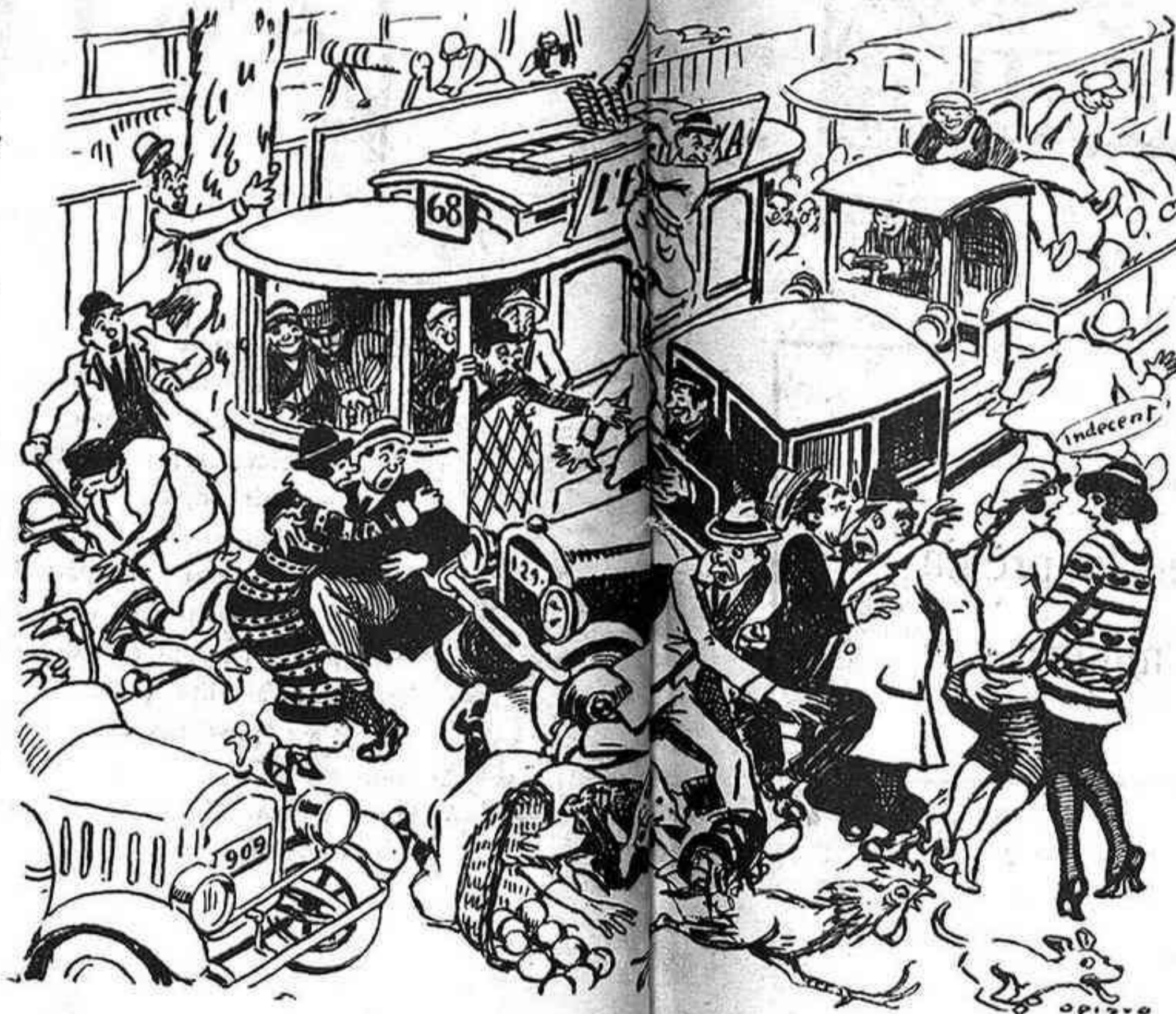
La moma



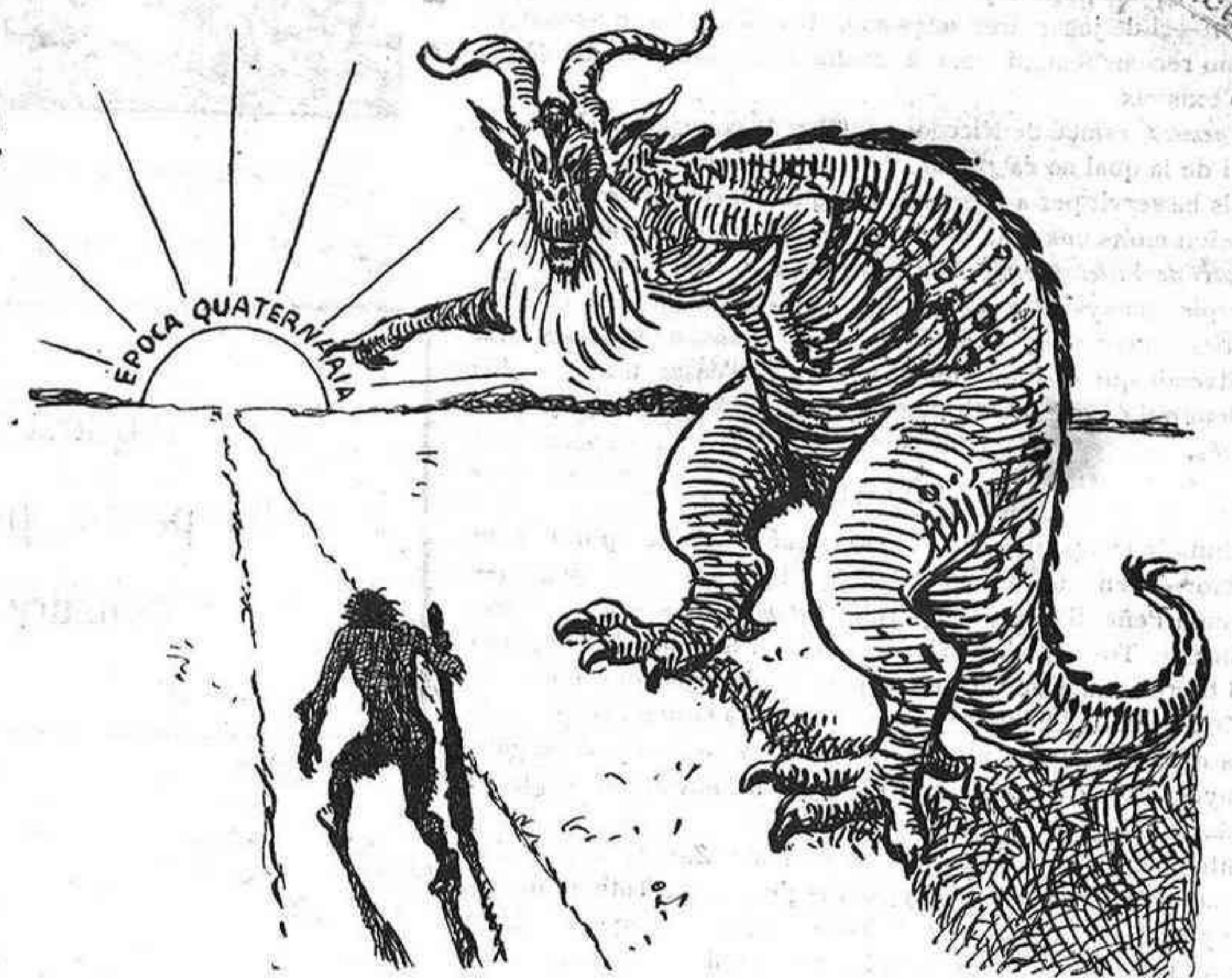
El pont del Dragó



El mar



La Ramla



Una època

PERTENEC A LA PROV. DE BARCELONA

PERTENEC A LA PROV. DE BARCELONA

Una exposició

No ens referim a la que pels senzills transeunts ocasionen les obres del Metro a la Rambla—que van en camí de durar tant com les de la Sagrada Família—sinó a la que a «Cà'n Parés» han obert En Santiago Rusiñol, En Ramon Casas, i l'Enric Clarassó. Cada any, si fa o no fa en aquesta mateixa època, En Rusiñol, En Casas i En Clarassó, ofereixen les seves pintures i escultures al públic en el tradicional saló de «Cà'n Parés», tan tradicional com els tortells del forn de Sant Jaume. Amb les seves obres—flors, jardins i dones boniques—aquests artistes són una mena d'anticipo de la primavera.

Aquest any van acompanyats d'un nou artista: Maria Rusiñol, que amb els seus dibuixos il·luminats, mereix tots els elogis.



GOYA

L'alba, il giorno, la notte, de Darío Niccomedi. Veu's aquí una obra en la que l'autor demostra d'una manera esplèndida una cosa: la seva habilitat de comediògraf. Ja és molt, car és lo que pretén la majoria dels que escriuen pel teatre... sense aconseguir-ho.

Fóra d'aquest no té cap altre valor la comèdia ni com a procediment—el de jugar tres actes amb tan sols dos personatges—que no recomanem, ni com a conflicte passional o ideològic, que no existeix.

La nemica, també de Niccodemi. Obra ja coneguda del nostre públic i de la qual no cal parlar. Pertany al gènere de *L'aigrette*. Tan sols ha servit per a fer-nos veure que Maria Guerrero, a la que creien molts una gran actriu, és una pobra senyora.

I dotti de Villetriste, de Santiago Rusiñol. Heu's aquí una comèdia que guanya el cent per cent interpretada per aquesta correctíssima companyia. Si deliciosa era abans, més ho és ara. I cal advertir que mai una comèdia guanya al'èsser traduïda. No recordem qui és que ha dit que una traducció és un tapiç girat del revés.

TÍVOLI

Debuta la companyia Caballé, a la que s'ha incorporat, com a director—i en substitució del simpatiquíssim Pere Segura—En Ramon Peña. S'estrena l'opereta *Benamor*, dels senyors Paso, González del Toro i amb musica d'En Luna. Els autors asseguren que el llibre està inspirat—molt poc inspirat, segons nosaltres i el públic—en una llegenda persa. Els autors situen l'acció en la segona meitat del segle XVI. Doncs bé, en aquella època, segons els senyors Paso i González del Toro, ja hi havia qui llegia el *Zarathustra*.

Tothom sap que Nietzsche, el creador de *Zarathustra*, deixa l'obra aquesta en els últims anys del segle passat. Tothom menys els senyors Paso i González del Toro. Aquests senyors, aquí a Espanya, tenen fama i figuren en la primera fila dels autors. En cap altre país podrien estrenar.

El llibre de *Benamor* és la cosa més avorrida, més poca solta i més dolenta que hem vist, descomptant *La Monteria*.

El mestre Luna, que és un music distingit, tampoc s'ha lluit massa aquesta vegada.

En la interpretació es distingiren la senyora Saus, que és una gran tiple còmica, En Caballé i En Peña.

Poca gent donarà aquesta obra.

BARCELONA

En Lluís Fernández Ardavin, és un dels joves poetes de llengua castellana que més ràpidament i millor ha sapigut col·locar-se en un lloc digne. *La dama del arriño* i *El doncel romàntico*, són drames molt apreciats. Així mateix pot dir-se de *El bandido de la sierra*. Llàstima que en aquests drames no s'hi vegi, com en molts d'En Marquina, la flama de la genialitat.

El bandido de la sierra, malgrat la bellesa d'alguns versos, tan sols així podria salvar-se de l'indiferència. Consti, de totes maneres, que no es tracta d'una obra despreciable. Ni molt menys.

ROMEA

Quin dia serà que al parlar d'aquest teatre, podrem omplir les pàgines aquestes d'elogis? No serà avui, segurament.

Modes per a senyor i senyora és una comèdia de Franz Molnar, desconegut fins avui del nostre públic. Franz Molnar és un dels autors més notables d'Hongria, conegut i aplaudit a tot el món, però no per aquesta comèdia que ens han servit al «Romea».

Com més anem menys valem! Per què l'empresa no escollia qualsevol altra comèdia del mateix autor,—*El diable*, *L'advocat*, *El molt*—per a una d'aquestes «vetllades selectes»? Malgrat la bona voluntat i el talent d'En Soldevila, era de preveure que aquesta obra avorria al públic. Com en efecte va ésser així.

En la interpretació citem a la senyora Ortiz i al senyor Montero, que varen estar discrets.



Aquest número
ha passat per la prèvia
censura militar





BARCELONA GRAN CIUTAT

— Així que cauen quatre gotes no es pot sortir al carrer!



FUTBOL

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Barcelona - Unió Sportiva de Sans

Dels partits de Campionat que devien jugar-se diumenge passat, el més interessant era sens dubte el que es celebrava al camp de Les Corts, així no fou d'estranyar que s'hi vegés una gran gentada.

El partit, molt interessant, fou un dels més disputats de l'actual Campionat, degut al brillant treball de defensa que feu el *Sans*, especialment En Pedret, davant dels continuats atacs del *Barcelona* que tingué en conjunt una bona tarda.

El domini que exercí en els blaus-granes durant el primer temps, fou complet, però al mancar els titulars Piera i Alcántara feu que la línia davantera no pogués aconseguir un resultat més pràctic, tot i essent brillantíssim el joc desenrotllat per En Samitier i En Martí, que estigueren colossals. Segurament si aquests haguessin estat ajudats, com mereixia la fe i cobdícia que posaren en el seu joc, per una mica més de sort i... per un altre inte-

rior esquerra (Blanco) el resultat hauria pogut ésser bastant diferent de l'aconseguit.

Cal assenyalar la brillantíssima actuació d'En Planas, que sigué una de les millors de la temporada.

Els del *Sans*, es limitaren a la primera part a defensar-se; en canvi a la segona, desitjosos de poguer obtenir un resultat honorós, jugant amb voluntat i ciència, nivellaren més el joc, posant moltes vegades en perill la porta defensada per En Pascual.

En conjunt, feren un bon partit. També aquest equip es presentà sense En Feliu, que no pogué jugar degut a estar desqualificat per la Federació.

L'arbitratge del senyor Contreras, fou perfecte i enèrgic.

La victòria es decantà pel *Barcelona* que guanyà el partit per dos *goals* a un.

BOXA

Que tots els aficionats esperaven amb gran expectació la vetllada celebrada dimarts passat al «Circo Barcelonés», ho provà l'entrada colossal que hi hagué.

Els combats celebrats, donaren el següent resultat:

Aracil (petit) - Mompó. El menut dels Aracils s'emportà la victòria per punts, després d'un combat a quatre *rounds* en el que sempre portà avantatge.

Mulat - García. Feren *match nul*, en un combat a quatre *rounds* que no passà de regular.

Blasco - Brown. Fou una nova victòria del primer, que després de un combat a sis *rounds*, en el que demostrà la contundèn-



LA PODA

—Potser en faran un grà massa!

cia del seu *punch*, aconseguí la victòria per punts sobre En Brown, que estigué molt valent i fent un combat com no esperàvem.

Vallespín - You You. Un combat passat entre mig del avorriment general i del que En Vallespín s'endugué la decisió per punts.

Sáez - Jim Moran. Feren un combat disputadís im en el que la ciència i l'esquiva d'En Sáez es posà de manifest davant dels repetits atacs d'En Moran. Aquest portà quasi sempre la iniciativa i logrà en varies ocasions, arribar amb precisió a la cara del seu adversari. En Moran confirmà la impressió que produí a «Las Arenas», de bon boxejador. En Sáez, en aquest combat, el trobàrem baix de forma.

La victòria es decantà per En Jim Moran, que guanyà el combat per punts.

El públic sortí molt satisfet de l'èxit de l'organització.

FERRÀN



Xerrameques artístiques

JA SÓN AQUÍ!
VAGIN PASSANT

Ja són aquí! Ja han tornat, xirois i traçuts com sempre!

Si els voleu veure i retre'ls-hi l'homenatge degut, cap a «Cà'n Parés» manca gent; allí els trobareu tan ben representats que semblen ells mateixos.

De qui parlo, diu? De qui tinc de parlar! Del famós *trio* Rusiñol, Casas, Clarassó, al qual si ha afegit una novella artista que fa uns *solos* a l'aquarel·la d'allò més refinats, la Maria Rusiñol.

El seu pare, el gran *Tiago*, ens mostra la formosa cullita que ha dut d'Itàlia, terra de bells jardins, i un *Pati de Cà'n Guiteres*, arrebasat de Xàtiva, que és cosí germà del celebrat *Pati Blau* per lo bonic.

I que hi té la mà trencada En Rusiñol en fer jardins; aquell solitari *Brollador*, aquella *Cascada* monumental de la Villa d'Este, aquella *Villa Toslonia*, banyada de sol, pintures són que només poden sortir de les mans del pintor que ha mapat els millors jardins d'Espanya, escampant-los arreu del món.

No pot haver-hi *amateur* pobre que davant d'aquesta parada esplèndida, i més encara si s'entreté en goitar de massa aprop la *Villa Falconiera*, que no li agafi temptacions de pegar-hi *falconada*. I Déu-ens-en-guard d'un «ja està fet!

Si En Rusiñol és l'amo dels exteriors En Ramon Casas ho és dels *interiors* magnífics; quina veritat

en el conjunt, quina justesa en les clarors diverses, quina qualitat en totes les coses! Vaja, que de pintor d'empenta com aquests en surten un parell cada cent anys, i encara gràcies.

L'Enric Clarassó, l'altra artista del *trio*, exhibeix nou escultures de marbre, belles i expressives, que són, naturalment, molt sòlides.

No se'n necessita poca de traça per a fer riure i plorar a la pedra i enraonar al bronze! Doncs En Clarassó la té aquesta traça, i si us hi fixeu, veureu En *Milà i Pi* discursant; una *Santa Magda*, la que somica, un *Nen* amb un barret de general que riu i fa tabola i un home que està tan *Cansat* que ni pot dir «Fava!»

En quant a la Maria Rusiñol ens mostra unes primícies saboroses del jardí del seu ingeni en forma de quadrets a l'aquarel·la d'un refinat gust decoratiu.

*
**

En Durán i Camps un noi *impresionista* que passa pel «Camarín», m'ha deixat ben impressionat amb l'exposició que hi té, composta principalment de paisatges fets al *natural*.

Es tracta d'un artista molt econòmic que només gasta el color just, però que el posa tan bé, que mai se'n troba a mancar; además és un xicot que va a l'hora; sap retratar les boires del *Matí*, les *Primeres fulles* així que surten de la branca, les ombres de *Cap al tard* i passejar-se pel *Carrer... de poble*, quan hi toca el sol, sense enlluernar-se.

Que vagi fent.

*
**

Per les «Galerías Dalmau» hi passen dues artistes: l'Elvira Malagarriga i la Ruth Chan: casolana i placívola la una, forastera i revolucionària l'altra.

L'Elvira pinta flors, paisatges i retrats mirant a Llotja, poques vegades puja de to, com en el *Tissú morat* i en el *Carrer de les panotxes*; la Ruth cerca

les notes estridents i les formes simbòliques de la pintura.

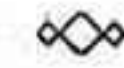
Heu's aquí dues pintores que no podran trobar-se mai.

I això que es troben tan apropet!

C. ARBÓ



La setmana que ve, amb motiu de la festivitat de la Candelera, L'ESQUELLA DE LA TORRATXA sortirà dijous, dia 31



El Directori—digne, dit sigui de pas, de tota la nostra admiració—diu en una R. O. del día 18: «...con la documentación y



LA JUGUINA

Aquesta criatura creu en la bona sort. I en la dolenta, que, naturalment, si és dolenta deixa d'ésser sort.

Aquesta criatura té un *porte bonheur*. Aquest *porte bonheur* és una mona, una diminuta mona. La sort es converteix per a aquesta gentil doneta, en una cosa *chic*, elegant, que està de moda.

Avui ja no es demanen *novios* a Sant Josep de la Muntanya. Tothom s'ha convençut de que Sant Josep era enemic del matrimoni. Avui es demanen *novios* a la mona de la bona sort, com qui demana un juguina.

contabilidad de la Entidad citada redactada en dialecto catalán. »
 Aquell infeliç, aquell idiota conegut per Miquel de Cervant's Saavedra, en el capítol LX, del *Quijote*, diu: «.. que de improviso les rodearon, diciéndoles en lengua catalana que estaviesen quedos...»

Els carabiners de servei en el Moll, sorprengueren a uns subjectes que embarcaven entre varis gèneres, botelles de conyac i Xerés, tot producte de un robatori.

Es veu que els *alegres* lladres, tenien ganes de celebrar Sant Antón, passant una nit poètica amb el breçoleig d'una barca, bevent a pleret i esguardant la claror de la lluna.

Més val així!

Es veu que l'ofici d'esquirol es fet aposta per a segons quines persones.

Fins ara, manyans, paletes, sabaters, mecànics tenien aque: ta lluita.

Ara, n'ha sortit un altre d'esquirolatge que s'anomena: *Et de les levites ràpides*.

Com que no som propietaris de finques i menys encara d'una trista barraca feta de caixes buides de figues i panses, és el motiu de que cridem que la propietat és un robo...

I que no deixen d'ésser tan lladres com ells els qui permeten els escandalosos abusos que passen, sense posar-hi remei amb tota la mà dura.

Cert és l'adagi català: «Gossos amb gossos mai se mosseguen». I és una raó ben comprovada.

Les Empreses que tan elogiaren al tenor català Vendrell, el reventen perquè exigeix un sou que no li volen pagar

Però fa bé el tenor de posar-se en aquest nivell, car ell fou l'escambell de certs empresaris que li feren *bombos* i *elogis*, omplint les taquilles.

No es fan pagar bé les *estrelles*? Doncs, també tenen aquest dret d'exigir els *estels*.

El partit federal està treballant amb força activitat per a l'acoblaments de tota classe d'element adictes a les doctrines del plorat Pi i Margall.

Proximament tindrà lloc una important assemblea.

Nosaltres desitgem de tot cor que la victòria coroni als seus organitzadors.

Aquest número ha passat per la prèvia censura militar

Es veu que l'Arrendatària de Contribucions està ben bé de pega.

Van descobrint-se infinitats de tarugades que sembla increible com les autoritats no hi han posat fi.

Molt bé que arrenqueu la cabellera al poble que aguanta i sofreix, però no hi ha dret que llenceu a la misèria a famílies menesteroses, com han fet uns quants subjectes de pronòstic reservat.

A la Biblioteca Arús, hi han milers de llibres que la pols els fa malbé per no haver-hi prestatges apropòsit per a inquirir-los.

Es diu que ara s'enviarà una R. O. del Directori autoritzant la compra d'uns quants taulons per a construir-los i així fer que Espanya deixai d'ésser la segona nació on ocupa el lloc d'on hi han més analfabets.

Un caixer del Banc Espanyol de Crèdit, ha comés un desfalc a Xeres.

Però, si l'empleat guanyava el sou que donava el generós marquès de Cortina de trenta duros mesals als empleats de Barcelona, resulta que el estafador és el Banc que inspira cometre aquestes porqueries que denigren la Banca espanyola.

I no parlem de la catalana, perquè encara aquesta correspon honrosament als seus empleats.

Nosaltres pensem pendre la paraula en una d'aquestes sessions llaunes de l'actual Ajuntament i demanar de genolls al senyor Alvarez de la Campa que eviti que no acudeixen els oradors *neules* a fer riure a l'auditori.

Prou teatres tenim a Barcelona, on s'hi fan espectacles còmics, per a que vinguin uns senyors pastanagues a fer de *clonws* en la pista de l'edifici de la Casa Gran.

Podrà ésser molt demòcrata l'idea, però per ara, posada aquesta en situació, resulta una ximpleria que deu reconèixer el batlle que no té pèl de tonto.

La policia detingué a una anglesa, perquè feia cara de sospita, resultant després que havia comés una planxa que ni les de casa En Preckler.

En canvi, no detingueren a cinc lladres que de l'estació del Nord se aprofitaren de l'absència de la *poli* robant seixanta quilos de cotó.

Coses de la vida.

Als venedors Carmel Lázaro i Carme Chambó l'Ajuntament els ha castigat, perquè aquestes dues bones ànimes robaven amb el pes quan les famílies necessitades anaven a cancelar els bonos de caritat.

Es veu que no sols hi han feres al Parc, doncs, ço és un abús que el Consistori hauria de castigar obligant a barrar els establiments per vils.

El senyor Argimón, va presentar la dimissió.
Ja era hora!!!

El Parc Güell, el famós, el popular Parc Güell ha sigut tancat i barrat al públic.

— Per què? No l'havia comprat l'Ajuntament? Doncs, que l'obri.

—L'Ajuntament el va comprar, però encara no l'ha pagat tot, motiu pel qual no el pot obrir sense permís del propietari.

Si Don Eusebi ressuscités
quan d'aquest *llo* s'enteraria,
i el Parc magnífic tancat vegés,
crec que de fàstic es moriria.

Antoni López, editor — Rambla del Mítg, núm. 20
 Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
 BARCELONA

PER FI!

Ahir, dijous, es va posar a la venda

L'ALMANAC

DE

La Campana de Gràcia

PER A AQUEST ANY 1924

Fixi'n-s'hi bé, però ben fixats, perquè té molta gràcia - La coberta impresa a vàries tintes representa una DIDA i una DIDA tots saben lo que és - Il·lustració i text tot de primera mà

Preu com sempre: **80 CENTIMS**

CARLES PUJOL CLAVERÍ

La Novel·la i el Teatre

COMPON:

Els fugitius de la ciutat Novel·la

" " " " Comèdia

Un volum: **Pessetes 4**

LEONOR MARTÍNEZ DE CERVERA

La reina del solar

NOVELA CUBANA

Un tomo: **Pesetas 2**

CATALANS IL·LUSTRES

RETRATS I BIOGRAFIES

Un volum luxosament imprès

Pessetes 5

Proximamente

DEL PLACER

DE LA FELICIDAD Y DE LA MUERTE

Por el BARÓN DE HOLBACH

Un tomo: **Pesetas 2**

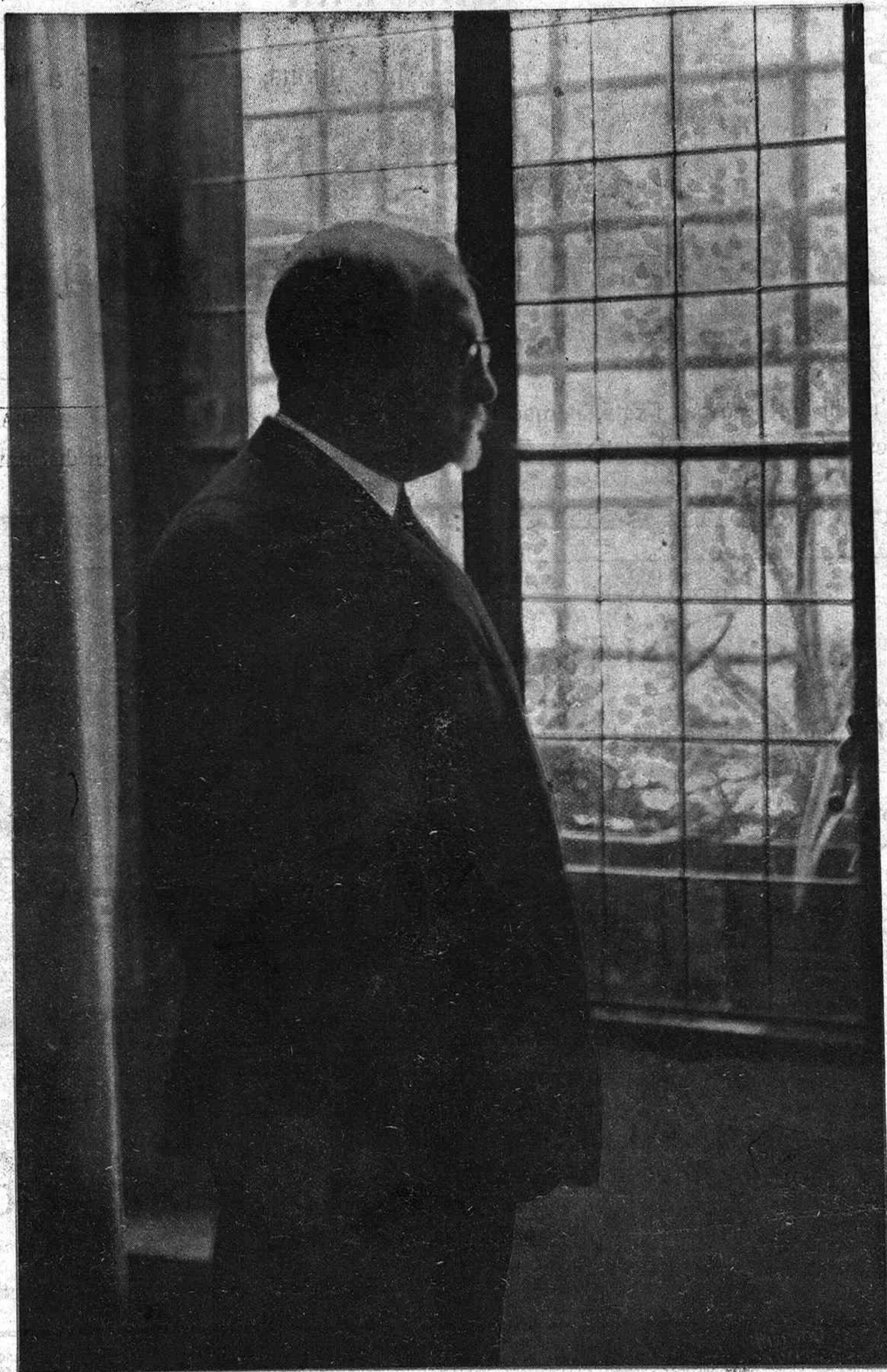
MANUAL

DEL

ARTE TIPOGRAFICO

Un tomo 8.º en tela: **Pesetas 5**

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebalxes.



En Josep Puig i Cadafalch, ex president de la Mancomunitat de Catalunya, quina actuació
sigué digne del record que deixà En Prat de la Riba